

ה כ נ ו ר ה ש ו ת ה

(מתוך סיפור עממי)

ואתו מבט העינים; האם גם מראה
הכנור השותק משמיע נגינה לנפשו?
— אפשר מאד.

— האם שמעת פעם זמר מפיו?

— לא אני ולא מי שהוא אחר!

— פלא! מפליא!

— באמת מפליא. תפילתו פשוטה
צלולה תמיד וכן גם לימדוהו גם דבריו
אל העומדים לפניו בדין, למשל, פשוט
טיס-צלולים תמיד; אך בלב השומעים
מתחיל אז הומה דבר מה מושך ומעורר,
כלצילי-נוגנים בכנור.

— „כנור שותק“...

— שותק מבחוק, אבל מנגן מבפנים.
ה„כליזמר“ בלי הכנור — לא כלום,
משמיע לרוב דברים בלי טעם ובלי
שכל, במחילה; אבל הדין שלנו כובש,
כנראה, את ה„נגון שבלב“ במעמקים,
הופכו במעמקים ל„חכמה, בינה ודעת“...
— שהן מנגנות על פי דרכן בהסתרי
בהסתר...

— מנגנות על פי דרכן ובלי הפסק...
כל גדולי ה„מוחין“ הם כך...

המוסר לדפוס מ. ז. לזבניק

מעל נימי הכנור לחוך שלות הלילה,
אך עיניהם היו נשואות לרוב לחלון
הדיין ולא לחלון ה„כליזמר“, ובסוד
הדיין מלפני החלון, התחילו אט-אט
מתפורים גם קהל המקשיבים לנגינה
מן הרחוב.

שני כנורות היו ל„כליזמר“, ואחד
מהם היה תלוי תמיד על הקיר כנגד
החלון, וכשנעדר ה„כליזמר“ זמן רב
מביתו, ונגינתו חדלה מהשתפך בלי-
לות, היה הדיין אף אז ניגש לפעמים
אל החלון, מביט אל הכנור הנשקף מעל
הקיר בעד החלון שמנגד, עומד ומסר
תכל בדממה ונושא אחר כך עינים
תרות למרחקי הלילה... בשעה זו היו
גם העוברים ברחוב מתעכבים רגע, מבי-
טים אל הדיין בחלון האחד ואל הכנור
הנשקף מעל הקיר בעד החלון האחר
ומשמיעים ביניהם אחר כך דברי שיחה
קטועים על הדיין המסתכל מתוך שתי-
קה אל הכנור השותק, שיחה אחת כזו
בתפרטמה בעיר, ומאז התחילו הכל קור-
אים לדיין שלנו „הכנור השותק“. בין
שני הסידים יודעי נגן היתה השיחה:
— הראית? — אותה עמידה קשובה

— — — ה„כנור השותק“ קראנו
לו בעירנו, והוא, הדיין המפורסם בכל
הסביבה, כנור בידיו לא אחז מעודו,
ורק הגה בספרים כל ימיו או ישב בדין
והשתדל וגם הצליח להשכין שלום בין
טוען לנטען, בין איש לאשתו, בדברים
קצרים, ספוגי חמלה מוצנעת ובינה
מעמיקה. על שום מה איפוא קראנו לו
ה„כנור השותק“? — על שום יחס
צנוע ומופלא לכנור.

שכן „כליזמר“ ישב ממול ביתו של
הדיין ורגיל היה „כליזמר“ זה, שהיה
גם הוא מפורסם בכל הסביבה, לנגן
בכנור בלילות הבטלה, כשלא היה מזומן
בעירנו או מחוץ לעירנו לחתונה, לסיום
התורה או לחצרות „פריצים“, להבי-
דיל — ובלילות אלו היה הדיין שלנו
ניגש אל החלון ועומד ומקשיב, כשעיר-
ניו נשואות אל ממעל לגגות הנמור
כים שמנגד, אל מרחקי-הלילה... מנענע
היה לפעמים בראשו, כמתוך צפית פיו-
טים או תוחלת ממושכה, ועיניו תרות
במרחקי הלילה... בני הרחובות הקרו-
רים היו אף הם מתכנסים לשמוע את
המית הצלילים המתוקים, המשתפכים